

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 31/12/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 296: Có thể nhẫn thì mới thành tựu

Hòa Thượng nói chúng ta bị chướng ngại trong mọi việc làm bởi không phải cứ làm việc tốt là được người ta khen. “*Việc tốt lắm dầy vò*”. Nếu không có lòng nhẫn nại, chúng ta sẽ khó vượt qua, sẽ bỏ cuộc, sẽ không hoàn thành được việc tốt nên không thành tựu được công đức. Những năm đầu phiên dịch tôi chưa hiểu hết câu nói “*Việc tốt lắm dầy vò*” của Hòa Thượng, còn bây giờ, tôi hiểu rằng đừng bao giờ nghĩ rằng mình làm việc tốt mà được người ta ủng hộ, tán thán. Chỉ cần người ta bất lợi một chút, ví dụ như tính nhảm tiền ăn chẳng hạn, là có chuyện ngay. Cho nên, Hòa Thượng dạy: “***Phải có thể nhẫn, nhẫn được thì thành tựu công đức***”. Nhẫn được thì mới có thể làm được.

Có những nơi, tiền đóng học phí rất cao, nhưng phụ huynh rất tự hào vì họ cho rằng con cháu của họ đang học nơi có đẳng cấp. Có phụ huynh đã điện thoại cho tôi về việc trường tăng giá học phí. Họ chỉ cần biết là trường tăng giá mà không hề quan tâm đến việc nhà trường vận hành ra sao, các thầy cô sống thế nào. Tôi đã trả lời họ rằng: tại các trường, các Thầy Cô tính toán để thu chi cân bằng, đảm bảo vận hành được ngôi trường. Đây là việc của các trường. Bản thân tôi không can thiệp vào việc vận hành mà tôi chỉ đang cố gắng thực hành theo chuẩn mực Thánh Hiền và chia sẻ để các Thầy Cô cùng làm.

Điều đáng nói là vị phụ huynh này là người học Phật nhưng họ không có tâm rộng để quán chiếu việc rộng lớn. Để các trường tồn tại và vận hành đến nay, có biết bao nhiêu là chi phí. Vị phụ huynh này không để ý đến việc đó, chỉ cần họ bị bất lợi, thiệt thòi một chút là họ đã không chịu. Họ từng là người khen tặng và tán thán chúng ta rất nhiều, cho nên, chúng ta thử nghĩ xem họ tán thán ngưỡng mộ có thật không? Hòa Thượng dạy chúng ta rằng họ tán thán, ngưỡng mộ chúng ta không phải là thật và ngay cả họ phỉ báng, ghét bỏ chúng ta cũng không phải là thật. Đây chỉ là vọng niệm, vọng động, là cảm tình vọng động mà thôi. Chúng ta thấu hiểu thì tâm mình mới bình lặng, ngược lại, không thấu hiểu, tâm chúng ta

sẽ bị xao động, sẽ bị hoàn cảnh chi phối. Thế gian vốn vô thường, chúng ta đừng tưởng rằng những thứ ở bên mình sẽ còn mãi bên mình, nó sẽ mất ngay tức thì trước mắt chúng ta.

Hòa Thượng dạy chúng ta: ***“Phải có thể nhẫn, không nhẫn được thì cũng cần môi mà nhẫn. Chúng ta ở thế gian này bị nghiệp lực chi phối nên muốn làm một việc tốt cũng không dễ dàng. Bạn làm việc tốt, bạn sẽ bị dày vò, bị chướng ngại, không phải bạn làm việc tốt mà người ta để cho bạn làm. Những dày vò chướng ngại từ đâu ra vậy? Từ vô thủy kiếp đến nay, nghiệp lực mà quá khứ chúng ta đã tạo, nay chiêu cảm mà đến.”***

Từ vô lượng kiếp đến nay chúng ta đã tạo quá nhiều oan gia trái chủ. Họ không thuận lòng cho chúng ta làm việc tốt nên họ đến để dày vò, để chướng ngại. Từ lâu, tôi nghe lời Hòa Thượng dạy nên tôi tích cực bố thí. Bố thí không phải là mình đi vận động tiền của người khác mà chính mình nỗ lực làm ra vật phẩm bố thí. Tặng quà nhiều, người ta sẽ vui. Đó là tỏ một chút lòng thành với chúng sanh, để nếu chẳng nhỡ mình có một chút sai sót nào đó, họ cũng rộng lượng tha thứ cho mình.

Chúng ta thấy rõ rằng việc mở rộng tâm lượng vì người lo nghĩ là điều rất khó. Người ta chỉ cần tổn hại, bị thiệt thòi một chút là người ta đập đổ hết. Người gọi điện thoại cho tôi hỏi về việc tăng giá học phí là người học Phật pháp, học chuẩn mực Thánh Hiền mà họ còn không hiểu về lời dạy của các Ngài, hướng hờ những người chưa từng tiếp nhận lời Phật, lời Thánh Hiền thì họ sẽ ra sao. Thế mới biết được rằng Phật Bồ Tát đến thế gian hóa độ cho chúng sanh gặp muôn vàn khó khăn.

Chúng sanh ở thế gian thuận theo dòng sanh tử nên sát sanh tạo nghiệp, còn chúng ta là những người tu học Phật pháp nên đi ngược dòng sanh tử, do đó, chúng ta cần phải nhẫn, Hòa Thượng dạy rằng không nhẫn thì không thể thành tựu được. Trên Kinh Kim Cang, Phật dạy: ***“Nhất thiết pháp đắc thành ư nhẫn”*** – Muốn thành tựu được tất cả các pháp thì phải nhẫn, không nhẫn, không thành tựu. Người xưa rất xem trọng danh dự, có thể chết chứ không thể nhục ***“Sĩ khả tử, bất khả nhục”***. Người quân tử, người đi học có thể chết chứ không thể nhục. Người xưa tạo chữ rất hay, họ tạo nên chữ ***“Nhẫn nhục”*** – Nhục mà có thể nhẫn thì không có thứ gì là không nhẫn được.

Tôi thành thật nói với mọi người rằng lời Hòa Thượng chỉ dạy, từng li từng tý đều có đạo lý. Trước kia, tôi đi trồng rau, làm đậu phụ để cúng dường đại chúng thì bị người ta mắng rằng mình là người tu xen tạp. Tôi nghe hết và nuốt nước mắt vào trong để tiếp tục làm. Không thể chịu nổi cũng phải chịu, không thể nhẫn cũng phải nhẫn. Đến nay, dần dần họ đã thốt lên rằng việc tôi làm là đúng. Khi tôi nghe họ nói câu nói này, tôi lại nuốt nước mắt vào trong một lần nữa. Hiện tại, các vườn rau của chúng ta rất tốt, đang vào vụ thu hoạch. Thời gian tới chúng ta sẽ tích cực trồng cây lấy củ. Đây là những việc thật làm, thật thiết thực lợi ích cho chúng sanh, không làm tổn hại chúng sanh, làm chúng sanh vui. Chúng ta hãy cố gắng làm để họ vui, đừng để họ tạo nghiệp.

Hòa Thượng nói: ***“Việc tốt lắm dày vò. Vì sao vậy? Vì từ xưa đến nay, oan gia trái chủ của chúng ta quá nhiều! Hay nói cách khác, người đồ kỵ với ta quá nhiều nên nếu chúng ta muốn làm việc tốt thì họ cũng không thích.”*** Chúng ta làm được mà họ làm không được thì họ liền đồ kỵ. Chúng ta làm được tốt mà họ không làm được tốt, họ cũng đồ kỵ. Cho nên, trong Thập Đại Nguyên Vọng của Phổ Hiền Bồ Tát có một nguyện là tùy hỷ công đức. Nếu chúng ta có thể tùy hỷ với việc làm tốt của người thì chúng ta đã có công đức rồi. Thật sự không dễ để khi thấy người ta làm việc tốt mà chúng ta vui theo. Trong thâm tâm mình luôn có chút đồ kỵ.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta muốn làm việc tốt thì phải nhẫn nhục. Nhẫn nhục là then chốt quan trọng để thành tựu. Nếu không nhẫn nhục thì không thể thành.”*** Rõ ràng là nếu chúng ta chịu không nổi thì chúng ta sẽ bỏ cuộc. Oan gia trái chủ rất muốn chúng ta bỏ cuộc. Những người đồ kỵ với chúng ta luôn muốn chúng ta thất bại, muốn chúng ta phải bỏ cuộc. Nếu chúng ta không bỏ cuộc mà thành tựu thì họ càng tức giận. Cho nên trên Kinh Kim Cang Phật dạy: ***“Nhất thiết pháp đắc thành ư nhẫn”***.

Ở thế gian, ông bà luôn nhắc nhở chúng ta nhẫn nại tức chịu khó thì sẽ vượt qua được, không ai khó ba đời, rồi sẽ qua thôi. Vậy thì, trong mọi sự mọi việc luôn phải nhẫn. Hòa Thượng nói: ***“Nhẫn đối với người phải nhẫn, nhẫn đối với việc phải nhẫn, nhẫn đối với việc tu hành cũng phải nhẫn. Không nhẫn thì không thể thành tựu.”*** Người xưa từng nói: ***“Nhường một bước thì trời cao biển***

rộng.” Chư Phật Bồ Tát tu hành cũng phải dùng đến hơn 100 kiếp để tu nhẫn nhục chứ không phải dễ dàng mà thành Phật, thành Bồ Tát.

Tiền thân của đức Phật chính là tiên nhân tu nhẫn nhục và Ca Lợi Vương chính là Kiều Trần Như. Ca Lợi Vương khi dạo chơi trong rừng thì không thấy các cung phi mỹ nữ đâu, liền đi tìm thì thấy họ đang vây quanh tiên nhân. Ca Lợi Vương nổi giận vì tiên nhân thu hút mỹ nữ của ông, khiến họ ngưỡng mộ kính lạy tiên nhân. Sau khi biết vị tiên nhân này tu nhẫn nhục, Ca Lợi Vương liền sai người lột xẻo thân thể của tiên nhân để xem tiên nhân có thể tu được nhẫn nhục hay không?

Sau đó, Ca Lợi Vương liền hỏi tiên nhân rằng nhà ngươi đã nổi sân chưa? Vị tiên nhân liền phát nguyện rằng: *“Nếu như ta không khởi tâm sân hận thì cho thân thể này được lành lặn như cũ. Sau khi ta thành đạo, người đầu tiên ta độ chính là ông.”* Thế là toàn thân của vị tiên nhân này được lành lặn như cũ và sau này, đúng như lời phát nguyện, khi đức Phật thành đạo, Ngài đi thẳng đến vườn Nai thuyết pháp Tứ Đế để độ năm anh em ông Kiều Trần Như. Nhìn lại mình, chúng ta thấy mình còn xa lắm, còn đang thi rớt cả những bài thi ở mức sơ sơ.

Hòa Thượng nói: ***“Từ trong đời quá khứ, cho đến ngay đời hiện tại này, ác nghiệp mà chúng ta tạo quá nhiều, cho nên ngay trong đời sống hiện đại này, khi tu hành Bồ Tát đạo chắc chắn chúng ta sẽ bị chướng ngại, bị dày vò, bị khó khăn thậm chí là bị chướng nạn. Việc này nhất định không thể tránh khỏi.”***

Làm các việc lợi ích chúng sanh chính là chúng ta đang tu Bồ Tát đạo. Đừng tưởng rằng chúng ta làm việc tốt cho chúng sanh mà chúng ta không bị khổ nạn. Có những người đang trên đường đi làm thiện nguyện thì gặp tai nạn mà chết, thậm chí chết không toàn thân. Cho nên chúng ta phải hiểu rằng việc gặp khổ nạn và việc làm thiện là hai việc khác nhau. Việc tích công bồi đức không hề mất đi nhưng nghiệp quả được tạo ra từ vô lượng kiếp hoặc ngay đời này, khi đủ duyên sẽ vẫn xảy ra, vẫn trở quả. Ác đủ duyên thì ác đến, thiện đủ duyên thì thiện đến.

Hòa Thượng nói: ***“Không nên nói rằng chúng ta không có cách gì tránh được khổ nạn. Chúng ta hãy xem chư Phật Như Lai trong quá khứ tu hành cũng không tránh được khổ nạn, thế nhưng, muốn tránh được khổ nạn thì***

phải nhẫn. Trên Đại Kinh, Phật dạy chúng ta tu nhẫn nhục, phải nhẫn chịu được tất cả khổ nạn, nhẫn chịu được tất cả tai nạn. Đối với tất cả những người đố kỵ, hủy báng, hãm hại, chúng ta đều phải nhẫn chịu qua được. Người xưa đã nói: “Việc nhỏ mà không nhẫn thì không thể làm được việc lớn”. Bạn có thể nhẫn nhất định sẽ có chỗ tốt. Vì sao vậy? Vì khi bạn nhẫn, tâm bạn được thanh tịnh, tâm của bạn được định”.

Chư Phật Bồ Tát cũng phải nhẫn, ngày nay chúng ta muốn thành tựu được thiện pháp của mình thì cũng phải nhẫn, không nhẫn sẽ bỏ cuộc. Qua lời chỉ dạy của Hòa Thượng, chúng ta thấy được nguyên nhân vì sao một người đạt được tâm thanh tịnh. Là vì họ có định. Còn chúng ta, vừa được người khác khen thì mũi như trái táo và vừa bị chê một chút thì mũi như trái ấu. Như thế tâm không được định. Chúng ta cần phải nhẫn được trong nghịch cảnh và nhẫn được trong thuận cảnh.

Thực tế, khi nghịch cảnh đến chúng ta thường đề cao cảnh giác còn thuận cảnh đến chúng ta lại không đề phòng. Người ta thường dễ thành công và trở nên kiên cường hơn trong nghịch cảnh nhưng lại dễ thất bại hơn, nhu nhược hơn trong thuận cảnh. Điều này chúng ta có thể thấy rất rõ trong cuộc sống, ví dụ như ở những nơi mảnh đất khô cằn, thiên tai bão lũ, đời sống khó khăn thì thường có nhiều người tài.

Cho nên bài học hôm nay Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta phải có thể nhẫn, không nhẫn thì không thể thành tựu. Muốn nhẫn được thì phải có thời gian công phu, đối diện với nhiều chướng ngại để rồi nhiều lần thất bại và cứ đối diện như thế cho đến một ngày không còn thất bại nữa. Nhiều lần bị thi rớt để tự mình nỗ lực hơn mới thi đậu. Lần đầu thất bại, lần sau cố gắng hơn để vượt qua. Nhiều lần như thế là có công phu. Nếu lần đầu gặp chướng ngại, gặp sự dầy vò thì đa phần chọn cách bỏ cuộc. Rất nhiều chúng sanh đã bỏ cuộc nên không đi đến chỗ rốt ráo sau cùng thành tựu Vô Thượng Phật quả, duy chỉ có Phật Thích Ca Mâu Ni là người không bỏ cuộc.

Trên Kinh Kim Cang, Phật Thích Ca Mâu Ni đã nhắc nhở rằng: “*Tất cả pháp đắc thành ư nhẫn.*” - Mọi sự mọi việc trên thế gian này muốn thành tựu thì phải nhẫn. Không nhẫn không thể thành tựu. Cho nên Hòa Thượng khuyên chúng ta rằng với người, với việc, với hoàn cảnh và với tu hành đều phải nhẫn. Nói đến

hoàn cảnh, có nơi thời tiết lạnh quá, có nơi lại nóng quá. Vì thời tiết mà chúng ta không thể công phu, không thể học tập thì chúng ta đã không vượt qua rồi! Sáng nay, tôi lạy Phật thấy thời tiết lạnh quá thì tâm liền khởi ý tự tư ích kỷ: “*Lạnh kiểu này mà lạy đủ số thì coi chừng chết mất! Hay hôm nay chỉ lạy 100 lạy thôi*”. Tôi nói với tâm mình: “*Ừ thì cứ lạy đi*”. Sau khi lạy được hai nhịp rồi, thấy vẫn khỏe, tôi lạy nhịp thứ ba, nhịp thứ ba thấy vẫn khỏe thì lạy tiếp nhịp thứ 4, thứ 5. Như vậy, có đúng là chúng ta phải chịu khó để vượt qua hoàn cảnh?

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!